

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1910. Första Kammaren. Nr 38.

Söndagen den 5 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 1,30 e. m.

Justerades protokollet för den 29 nästlidne månad.

Upplästes och godkändes andra särskilda utskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 182, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om kollektivafstal mellan arbetsgifvare och arbetare, lag om särskild domstol i vissa arbetstvister, lag om vissa arbetsafstal, lag angående ändring af 17 kap. 4 § handelsbalken, lag om ändring af 2 § lagen angående medling i arbetstvister den 31 december 1906, lag angående ändring af 158 § utsökningslagen, lag angående ändring af 10 § lagen om hvad iakttagas skall i afseende å införande af lagen om nyttjanderätt till fast egendom den 14 juni 1907 samt lag om ändrad lydelse af 19 kap. 22 § samt 25 kap. 15 och 22 §§ strafflagen;

nr 183, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bestridande af kostnaderna för arbetsdomstolen under år 1911; samt

nr 184, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i 19 och 20 kap. strafflagen.

Anmälades och bordlades:

konstitutionsutskottets utlåtande nr 17, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskild grund för beräkning af rösträtt och utgörande af utskyld eller annan afgift i förhållande till allmänna bevillningen; äfvensom

bevillningsutskottets memorial nr 35, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 30, i anledning af *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, *dels ock* i ämnet väckta motioner.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flere ledamöters begäran, statsutskottets under gårdagen bordlagda memorial nr 106.

Vid föredragning af bevillningsutskottets sistlidne dag bordlagda memorial nr 34, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 29, i anledning af *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt, *dels ock* i ämnet väckta motioner, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositioner.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flere ledamöters begäran Första kammarens tillfälliga utskotts under gårdagen bordlagda utlåtande, nr 34.

Justerades två protokollsutdrag för denna dag.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de under dagen första gången bordlagda ärendena skulle sättas främst bland betänkandena på föredragningslistan till morgondagens sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 1,50 e. m.

In fidem
A. E. M. Ericsson.

Måndagen den 6 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades protokollet för den 30 nästlidne maj.

Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 168, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af viss del af köpeskillingen för ett af E. O. Sand-

ström från kronopark inom Norrbottens län inköpt virkesparti samt en i ämnet väckt motion;

nr 169, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inbetalandet af köpeskilling för af E. A. Lundqvist i Berg inköpt virke från kronopark inom Västerbottens län;

nr 171, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 2 mom. i gällande villkor och bestämmelser för den af staten utfvade egnahemslånerörelsen;

nr 172, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverlåtelse till Kalmar stad af vissa delar af den för högre allmänna läroverket därstädes använda fastighet m. m.; samt

nr 173, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af 8 § i lagen om enskilda vägar på landet den 5 juli 1907.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af bevillningsutskottet i dess memorial nr 34 punkten 1 föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill, att 5 § 1 mom. a) i förordningen skall erhålla följande lydelse:

Från inkomstskatt frikallas, i den mån här nedan sägs:

a) medlem af konungaätten:

för af staten anvisadt anslag samt för inkomst af kapital;
röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, beslutit, att ifrågavarande författningsrum skall lyda:

Från inkomstskatt frikallas, i den mån här nedan sägs:

a) medlem af konungaätten:

för af staten anvisadt anslag.»

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 108;

Nej — 19.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerat och afsändt till Andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag nr 563, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstning därstädes utfallit med 63 ja och 102 nej samt att båda kam-

rarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 171 ja och 121 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af bevillningsutskottet i dess memorial nr 34 punkten 2 föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill, att närmast före sista stycket i 12 § af ifrågavarande författningsförslag intages ett stycke af följande lydelse:

Medlem af konungaätten är frikallad från utgörande af förmögenhetsskatt; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren beslutit, att det ifrågavarande stycket skall ur paragrafen utslutas.»

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 107;

Nej — 18.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag nr 564, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 58 ja och 109 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 165 ja och 127 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af bevillningsutskottet i dess memorial nr 34 punkten 3 föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill, att 13 § 2:o a) i förordningen skall erhålla följande lydelse:

Vid taxeringen skola såsom tillgångar upptagas:

2:o) lös egendom, såsom

a) lefvande och döda inventarier; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, beslutit, att berörda författningsrum skall lyda sålunda:

Vid taxeringen skola såsom tillgångar upptagas:

2:o) lös egendom, såsom

a) lefvande och döda inventarier, därest värdet öfverstiger 3,000 kronor.»

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 113;

Nej — 14.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra kammaren, ankom däriifrån ett protokollsutdrag nr 565, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 53 ja och 115 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 166 ja och 129 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af bevillningsutskottet i dess memorial nr 34, punkten 4, föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill, att 13 § med undantag af 2:o a) i förordningen skall erhålla följande lydelse:

Såsom förmögenhet taxeras skattskyldigs tillgångar, i den mån de öfverstiga hans skulder.

Vid taxeringen skola såsom tillgångar upptagas:

1:o) fast egendom;

2:o) lös egendom, såsom

a) —————

b) grufvor, fartyg;

c) råämnen, varor och dylik lös egendom;

d) penningar, aktier, lotter i solidariska bankbolag, andelar i bolag, föreningar för ekonomisk verksamhet och rederier, som ej äro aktiebolag, fordringar, obligationer och andra värdepapper;

e) patent- och förlagsrätter;

f) rätt till skogsafverkning å annans mark samt rätt till sten-

brott eller därmed jämförlig rätt att i visst afseende tillgodogöra sig annans fasta egendom;

g) tomträtt äfvensom besittningsrätt till fast egendom, där innehafvaren ej enligt 15 § skall anses såsom ägare, så vida rättigheten är utan vederlag eller mot visst belopp en gång för alla upplåten för innehafvarens lifstid eller för tid, hvaraf vid nästföregående års utgång återstodo minst fem år;

h) rätt till ränta, afkomst af fast egendom eller annan stadigvarande förmån, som icke afses i 2:o) g), så vida rättigheten är förhandenvarande och bestämd att tillgodonjutas för den berättigades lifstid eller för tid, hvaraf vid nästföregående års utgång återstodo minst fem år.

Såsom tillgångar skola icke upptagas:

möbler, husgeråd, smycken och andra lösören, som äro afsedda för skattskyldigs och hans familjs personliga bruk;

konstverk, bok-, konst- och därmed jämförliga samlingar, så framt ej ägaren med dem drifver handel eller yrkesmässigt håller dem för allmänheten tillgängliga;

kapitalvärdet af undantagsförmåner och pension äfvensom af annan förmån, hvilken åtnjutes på grund af ett förutvarande tjänsteförhållande;

rätt till ränta, afkomst eller förmån, som är bestämd att tillgodonjutas för den berättigades lifstid, där värdet af hvad han ärligen må i sådant afseende åtnjuta understiger 1,000 kr.;

rätt till förmögenhet, hvaraf en annan för närvarande åtnjuter afkastningen; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, beslutit, att berörda författningsrum skall lyda sålunda:

Såsom förmögenhet taxeras skattskyldigs tillgångar, i den mån de öfverstiga hans skulder.

Vid taxeringen skola såsom tillgångar upptagas:

1:o) fast egendom;

2:o) lös egendom, såsom

a) -----

b) grufvor, fartyg;

c) råämnena, varor och dylik lös egendom;

d) penningar, aktier, lotter i solidariska bankbolag, andelar i bolag, föreningar för ekonomisk verksamhet och rederier, som ej äro aktiebolag, fordringar, obligationer och andra värdepapper äfvensom smycken;

e) patent- och förlagsrätter;

f) rätt till skogsafverkning å annans mark samt rätt till stembrott eller därmed jämförlig rätt att i visst afseende tillgodogöra sig annans fasta egendom;

g) tomträtt äfvensom besittningsrätt till fast egendom, där innehafvaren ej enligt 15 § skall anses såsom ägare, så vida rättigheten är utan vederlag eller mot visst belopp en gång för alla upplåten för innehafvarens lifstid, eller för tid, hvaraf vid nästföregående års utgång återstodo minst fem år;

h) rätt till ränta, afkomst af fast egendom eller annan stadigvarande förmån, som icke afses i 2:o) g), så vida rättigheten är förhandenvarande och bestämd att tillgodonjutas för den berättigades lifstid eller för tid, hvaraf vid nästföregående års utgång återstodo minst fem år.

Såsom tillgångar skola icke upptagas:

möbler, husgeråd och andra inre lösören, som äro afsedda för skattskyldigs och hans familjs personliga bruk;

konstverk, bok-, konst- och därmed jämförliga samlingar, så framt ej ägaren med dem drifver handel eller yrkesmässigt håller dem för allmänheten tillgängliga;

kapitalvärdet af undantagsförmåner och pension äfvensom af annan förmån, hvilken åtnjutes på grund af ett förutvarande tjänsteförhållande;

rätt till ränta, afkomst eller förmån, som är bestämd att tillgodonjutas för den berättigades lifstid, där värdet af hvad han årligen må i sådant afseende åtnjuta understiger 1,000 kronor;

rätt till förmögenhet, hvaraf en annan för närvarande åtnjuter afkastningen.»

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 96;

Nej — 30;

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justeradt och afsändt till Andra kammaren, ankom därifrån ett protokollstrudrag, nr 566, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 24 ja och 142 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 120 ja och 172 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flere ledamöters begäran, konstitutionsutskottets under gårdagen bordlagda utlåtande nr 17.

Vid föredragning af bevillningsutskottets sistlidne dag bordlagda memorial nr 35, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 30, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående bevilling af fast egendom samt af inkomst, dels ock i ämnet väckta motioner, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Om bidrag till anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk. Föredrogs ånyo statsutskottets den 4 och 5 i denna månad bordlagda memorial nr 106, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk.

I propositionen nr 133 till innevarande års Riksdag hade Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att till anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk genom upprensning af Bräskaforsen i Sorsele socken af Västerbottens län bidrag finge, under villkor att Sorsele socknemän bidroge till företaget med minst 3,000 kronor och förbunde sig att för framtiden underhålla farleden, lämnas från det af Riksdagen anvisade anslag till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder utan iakttagande af det för tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande anslag i allmänhet stadgade villkor, att statsbidraget icke finge utgå med högre belopp än två tredjedelar af den för företaget beräknade kostnaden.

I sitt öfver denna framställning afgifna utlåtande nr 90 hade statsutskottet hemställt, att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning för närvarande ej måtte af Riksdagen bifallas.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hade Första kammaren bifallit hvad utskottet hemställt, hvaremot Andra kammaren med afslag å utskottets hemställda bifallit Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Då denna fråga icke syntes utskottet vara föremål för gemensam votering, hade utskottet i föreliggande memorial för Riksdagen anmält, att frågan för denna riksdag förfallit.

Reservation hade afgifvits af grefve *A. F. Wachtmeister* samt herrar *A. Wiklund*, *F. W. Thorsson*, *P. Olsson*, *K. Starbäck*, *K. V. Rydén* och *A. Ifvarsson*, hvilka ansett, att utskottet bort föreslå voteringsproposition i ämnet för omröstning enligt 65 § riksdagsordningen.

Herr *Biörklund*, *Henning*: Med Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, hvars behandling nu skulle afslutas genom detta memorial, afsågs att genom större statsanslag bereda den fattiga befolkningen i de aflägsna trakterna af Västerbotten, inom

Sorsele socken, möjlighet till farled från öfre delen af Storvindeln ända ned till Sorsele kyrka. *Om bidrag till anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautstråsk.*

Andra kammaren biföll framställningen, hvarigenom resultatet skulle blifva, att omkring 9,700 kronor mera komme att utgå af statsmedel för ändamålet, än hvad under vanliga förhållanden skulle hafva kommit att äga rum. Första kammaren åter afslög med en röstöfvervikt af 11 röster Kungl. Maj:ts proposition. Nu har statsutskottet ansett, att denna fråga icke kan blifva föremål för gemensam votering. Men mot det utlåtandet föreligger, såsom herrarna sett, en reservation såväl från Första kammaren som från åtskilliga ledamöter af Andra kammaren. Dessa reservanter hafva för sin del sökt drifva den satsen, att gemensam votering i detta ämne lagligen borde ske.

Vid förra riksdagen förelåg ett fullkomligt liknande ärende. Enda skillnaden var då, att saken rörde en landsväg i stället för nu en farled till sjöss. Det gäller också samma län nu som då. Då hade i en kungl. proposition föreslagits att, med hänsyn till folkets nödställda belägenhet, i Dorotea socken skulle få anläggas en landsväg från Storbäck till Risbäcks kapell, utan att de väghållningsskyldiga behöfde bidraga med den tredjedel, som under vanliga förhållanden åligger dem vid allmänna vägars anläggning. Det bifölls i Andra kammaren och afslogs i Första kammaren. Så kom frågan till statsutskottet, och statsutskottet utan någon skiljaktighet föreslog en voteringsproposition, som sedermera bägge kamrarna godkände, och som ledde till att anslaget beviljades, så att vägen får anläggas. Nu återigen skulle befolkningen i samma län men i en annan trakt, om vid statsutskottets synpunkt får bero, komma i den situationen, att det anses olagligt i år att hjälpa på det sätt som förra året ansågs lagligt genom att göra frågan till föremål för gemensam votering. Det kan ju icke nekas, att sådant framkallar bekymmer, och förgäfvnes skall man söka öfvertyga befolkningen i de trakter, det nu gäller, om det rätta i denna olika åtgärd, ty den torde utgå från att det var riktigt, som skedde förra riksdagen.

Kunde man nu yrka bifall till reservanternas förslag, skulle jag alldeles bestämdt framställa ett sådant yrkande och därvid anhålla om kammarens behjärtande af saken för frågans lösning, i syfte att farleden skulle snarast möjligt dem beredas. Men då saken ligger så, att ett sådant yrkande icke kan få väckas, och man således är tvungen att, för att få ändring i statsutskottets förslag, yrka återremiss på betänkandet, nödgas jag afstå från ett sådant yrkande, som, om det bifölles, skulle välla riksdagens förlängning. En återremiss för att framkalla en gemensam votering så här nära inpå riksdagens slut befarar jag också möjligen skulle till den kammarens majoritet, som förut visat sig icke vilja själfva saken, öfverföra den, som finge misstycke till frågan i sin helhet genom att ett sådant yrkande väcktes. Jag anser mig

(Forts.)

Om bidrag till förordensfull nödsakad att inskränka mig till detta uttalande, anordnande och jag gör det under den förhoppningen, att, när frågan nästa af farled gång förekommer i denna kammare, kammaren då måtte så mellan Stor-hjärta behöfvet däruppe, att gemensam votering i detta ärende vindeln och icke behöfver ens ifrågasättas. Nedre Gauts-träsk.

(Forts.)

Herr Björklund, Olof: Då jag inom statsutskottet omfattat den mening, som finnes uttryckt i utskottets nu föreliggande memorial, ber jag få angifva de skäl, som varit för utskottets bestämmande.

Den grundlagsparagraf, som handlar om gemensamma voteringsringar, synes mig tydligt begränsa dessa till att omfatta frågor, som gälla direkta statsutgifter eller beviljningar för dessa statsutgifter äfvensom utgifter för reglerande af de verk, som sortera direkt under Riksdagen. Beträffande den fråga däremot, som nu afhandlas, har Kungl. Maj:t föreslagit, att Kungl. Maj:t skulle berättigas att från ett anslag, som är beviljad och för hvilket Riksdagen fastställt vissa villkor, utan iakttagande af dessa villkor medgifva anslaget användande. Det är alltså icke fråga om någon statsutgift, utan det är fråga om att förändra villkoren för ett förut beviljad anslag, och på den grund har jag ansett, att gemensam votering icke lagligen borde få förekomma. Jag anhaller, att kammaren ville lägga utskottets memorial till handlingarna.

Grefve Wachtmeister, Fredrik: Icke heller jag skall besvara kammaren med att göra något yrkande. Jag vill endast med ett par ord säga, hvarför jag anmält min reservation mot statsutskottets förslag.

Saken är ju den, såsom redan förut landshöfding Björklund framhållit för kammaren, att i fjol framlade statsutskottet utan meningsskiljaktighet förslag till voteringsproposition i en nästan identiskt liknande fråga. Och då voterade vi gemensamt. Nu i år kommer en sådan fråga, och då finnes det majoritet inom statsutskottet för att förklara, att denna fråga *icke* är underkastad gemensam votering. Man kan ju icke säga, att det är mycket konsekvens i detta statsutskottets handlingssätt, och därför reserverade jag mig. Det skulle väl sett alltför märkvärdigt ut, i händelse man ville besvara den frågan hvad som är underkastadt gemensam votering och förordensfull sloge upp riksdagshandlingarna, om man funne, att statsutskottet år 1909 utan meningsskiljaktighet föreslagit, att en fråga skulle underkastas gemensam votering, men år 1910 föreslagit någonting alldeles motsatt. Det var endast för att inlägga min protest mot detta, som jag anmälde min reservation. Jag ber äfven att få tillägga, att enligt min åsikt detta är en fråga, som bort underkastas gemensam vo-

tering, äfven oafsedt detta prejudikat från i fjol, men det bryr jag mig, då det i dag är 6 juni, icke om att orda vidare om.

Grefve Klingspor: Det är nog sant, såsom grefve Wachtmeister sade, att en liknande fråga underkastades gemensam votering vid förra årets riksdag. Och när vi talade om den saken inom statsutskottet, sökte vi få reda på, huru man i allmänhet gjort i dylika frågor och funno då, att de vid många tillfällen verkligen varit underkastade gemensam votering, och vid många tillfällen hade det i liknande frågor icke blifvit gemensam votering. Nu var det i fjol en alldeles precis liknande fråga; men i år har det också varit en mycket liknande fråga. Herrarne påminna sig kanske, att det då var fråga om sjöfartsnäringens främjande och olika villkor, hvarunder ett anslag skulle utgå. Frågan bifölls af Första kammaren, men afslögs af Andra kammaren, och då ansåg statsutskottet, att om den frågan borde icke gemensamt voteras, och detta godkändes af Riksdagen. Detta är icke mer än en månad sedan. Således är det ett ännu färskare prejudikat, att Riksdagen fattat samma beslut, som utskottet nu föreslår.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag.

Herr von Friesen: Man måste väl erkänna, att en lånefråga är någonting annat än en anslagsfråga. För öfrigt vore det önskligt, att statsutskottet stadgade sin uppfattning något i så viktiga frågor.

Jag vill till sist säga, att det beslut, som nu fattas, icke bör anses såsom ett prejudikat för framtiden, eftersom det fattas så sent på riksdagen, att intressena äro väl riktade åt annat håll.

Efter det öfverläggningen ansetts härmed slutad, lades förevarande memorial till handlingarna.

Föredrogs ånyo Första kammarens tillfälliga utskotts den 4 och 5 innevarande juni bordlagda utlåtande nr 34, i anledning af Andra kammarens beslut i väckt fråga om ändring af förläggningssort för vissa regementen.

Sedan inom Riksdagens båda kamrar väckts lika lydande motioner (nr 38 i Första kammaren och nr 137 i Andra kammaren) i fråga om ändring af förläggningssort för vissa regementen samt Första kammaren den 11 sistlidne maj afslagit berörda Andra kammarens beslut rörande den inom samma kammare väckta motsvarande motionen.

Andra kammaren hade enligt protokollsutdraget den 1 innevarande juni bifallit sitt tillfälliga utskotts hemställan, »att Riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa, det Kungl.

Om bidrag till anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk.
(Forts.)

Om ändring af förläggningssort för vissa regementen.

Om ändring af förläggningsort för vissa regementen.

(Forts.)

Maj:t ville taga under ompröfning alla de skäl, som tala för Kalmar regementes förläggning till Kalmar samt norra och södra skånska infanteriregementenas förläggning till andra orter än Kristianstad och Lund».

Då det såsom af det ofvan omförmälda framginge, att den framställning, som föranledt detta Andra kammarens beslut, redan varit af Första kammaren på grund af den inom sistnämnda kammare väckta motionen i dess helhet pröfvad vid innevarande riksdag, hade denna kammares tillfälliga utskott i nu föreliggande utlåtande hemställt, att Andra kammarens i ärendet fattade beslut ej måtte till någon Första kammarens vidare åtgärd föranleda.

Herr Cedercrantz: Denna fråga har redan förut varit föremål för kammarens behandling, då för några veckor sedan kammaren förehade sitt tillfälliga utskotts utlåtande i anledning af en i denna kammare väckt motion rörande samma sak, som behandlas i föreliggande betänkande. Utskottet hade afstyrkt bifall till motionen och kammaren fattade beslut i enlighet med utskottets hemställan. Det är nu icke min mening att upprepa hvad som sades under förra diskussionen; jag ber endast att få gendrifva ett par uttalanden, som fälldes mot slutet af denna diskussion. Att jag icke gjorde det vid samma tillfälle berodde därpå att diskussionen redan dragit ut långt in på natten, och att jag icke ville förlänga den. Då nu tillfälle erbjuder sig att bemöta dessa uttalanden, är jag så mycket mer angelägen att göra det, som jag antager, att de anförda argumenten gjorde ett visst intryck på kammaren, framförda som de voro med ingen mindre auktoritet än herr vice talmannens. Det var tvenne formella skäl herr vice talmannen anförde mot bifall till motionen; han säger först, »att under diskussionen förekommit mycket, som kan vara synnerligen värdefullt, men som snarare borde hafva förekommit vid andra tillfällen än detta, bland annat vid dechargebetänkandets behandling vid 1908 års riksdag». Jag ber därom få säga, att det aldrig varit min afsikt, och jag är öfvertygad att det icke heller varit afsikten hos de personer, som tänka lika med mig i denna sak, att sätta i fråga, att något af de fall, 106 och 107 §§ R. F. omtala, skulle föreligga här. Herrarne veta hvad som står i dessa §§, så jag behöfver icke läsa upp dem. Jag har aldrig haft en tanke på att något sådant fel skulle hafva förekommit från regeringens sida i denna sak, att den därom förda diskussionen lämpligen borde hafva förekommit vid behandlingen af dechargebetänkandet vid 1908 års riksdag. Dessa båda saker hafva ingenting att göra med hvarandra: regeringsbeslutet i förevarande fråga och dechargebetänkandet vid 1908 års riksdag. Och hvilka de »andra tillfällen» äro, då enligt herr vice talmannens uppfattning denna diskussion borde hafva förekommit, känner jag icke, då herr vice talmannen icke närmare preciserat dem och jag

icke har mig bekant, att denna fråga förelegat vid några andra tillfällen.

Vidare säger herr vice talmannen: »Jag fäster kammarens uppmärksamhet på, att 1906 års Riksdag överlämnade bestämmandet af platser för regementenas förläggning till Kungl. Maj:t, samt anhöll tillika, att, innan därom lämnades bestämmelser, en kommission, sammansatt af både civila och militära ledamöter, skulle undersöka ärendena. Så har skett, och Kungl. Maj:t har sedan fattat beslut, hvarefter Kungl. Maj:t ingått bindande aftal med de särskilda orterna. Icke är det rimligt eller möjligt att sätta i fråga, att Riksdagen skulle upprifva, hvad Riksdagen själf förut beslutat eller hvad Kungl. Maj:t gjort för att utföra detta Riksdagens beslut.» Icke heller i denna tankegång kan jag följa herr vice talmannen. Det är alldeles riktigt, att Riksdagen öfverlåtit ifrågavarande befogenhet på Kungl. Maj:t, men jag vill erinra herrarne om, att 89 § R. F. gifver Riksdagen makt att i en hel kategori af ärenden, rörande den allmänna hushållningen, göra framställningar och tillkännagifva sina önsknings hos Kungl. Maj:t, och det förekommer också dagligen och stundligen att vid riksdagen handläggas motioner, som afse dylikt. Då detta är tillåtet, är det då rimligt att sätta i fråga, att Riksdagen icke skulle hafva rätt att framställa önsknings till Kungl. Maj:t i en sak, där Riksdagen af egen fri vilja hänskjutit afgörandet till Kungl. Maj:t? Är det tänkbart, att Riksdagen skulle hafva öfverlämnat sig så bunden till händer och fötter till Kungl. Maj:t, att Riksdagen icke skulle hafva den allra bittersta handlingsfrihet, icke ens så mycken frihet, att Riksdagen kunde göra framställning till Kungl. Maj:t om sin önskan i något af dessa hänseenden. Enligt min uppfattning är äfven detta resonemang fullkomligt ohållbart.

Dessa äro de enda formella skäl, som anförts mot bifall till motionen i fråga, och något formellt hinder lär således icke förefinnas för bifall. Hvad realiteterna beträffar, ber jag endast få konstatera, att, sedan frågan förra gången var föremål för behandling här i kammaren, Andra kammaren förehafte samma fråga. Andra kammarens tillfälliga utskott, som behandlat en motion af fullkomligt enahanda innehåll med den här i Första kammaren väckta, hade tillstyrkt motionen, och Andra kammaren biföll utskottets hemställan med 141 röster mot 57, som voro för afslag. Här i kammaren var utgången den, att 33 röster afgåfvos för återremiss och 84 för afslag. Inom Riksdagen skulle således, att döma efter dessa voteringar, förefinnas en majoritet af 33 röster, som skulle vara till förmån för motionens syfte.

Jag vill vidare endast än en gång erinra om, att 1901 års Riksdag uttalade det önskemålet, att de värnpliktiga skulle beredas tillfälle att fullgöra sina vapenöfningar så nära hemorten som möjligt, jag vill vidare åberopa alla skäl, som vid förra diskussionen anfördes till förmån för denna sak. Det är lätt att finna, att om

Om ändring af förläggningsort för vissa regementen.

(Forts.)

*Om ändring
af förlägg-
ningsort för
vissa rege-
menten.
(Forts.)*

denna kammare öfver hufvud taget menade allvar med den framställning, som gjordes 1901 — och det får man väl ändå tänka att den gjorde — så har kammaren nog intet annat att göra än att bifalla denna motion, förutsatt nämligen, att den vill att dess önskan skall blifva uppfylld och att det icke var bara tomt prat, hvad kammaren då uttalade såsom sitt önskemål. Här är det icke fråga om att ingripa i den rätt, som Riksdagen öfverlämnat till Kungl. Maj:t, att bestämma öfver regementenas förläggning; det är endast fråga om att till Kungl. Maj:t framföra Riksdagens önskemål beträffande ett par af dessa förläggningar.

Jag ber, herr talman, att få yrka bifall till det beslut, hvar till Andra kammarens tillfälliga utskott kommit, och således afslag på den af kammarens tillfälliga utskott gjorda hemställan.

Herr Ekströmer: Jag ber att få instämma i den föregående talarens yrkande.

Herr Biörklund, Henning: Om jag rätt uppfattade den näst siste ärade talaren, slutade han med att yrka bifall till Andra kammarens i ärendet fattade beslut, och detta ehuru Första kammaren redan i saken fattat beslut, som går stick i stäf mot Andra kammarens. Kamrarna hafva visserligen behandlat två skilda motioner, men dessa båda motioner äro från första till sista ordet alldeles lika lydande; det finnes icke något annat än underskrifterna, som skiljer de motioner åt, hvilka här ligga bakom kamrarnas olika beslut. Sedan denna kammare fattat sitt beslut, med anledning af det ena exemplaret af motionen, kan den omständigheten, att ett alldeles lika lydande exemplar af motionen inkommit från Andra kammaren och föranledt dess beslut i frågan, väl icke föranleda frågans återupptagande här, eller att kammaren nu skulle besluta något mot sitt förra beslut motsatt. Samma talare nämnde, att icke de af herr vice talmannen vid ärendets förra behandling i kammaren påpekade §§ af R. F. passade in på förhållandena i denna fråga. Jag är af den uppfattningen, att de passa ganska väl in. I en af de åsyftade paragraferna talas om iakttagande af rikets sannskyldiga nytta. Då 1908 års konstitutionsutskott vid granskning af statsrådsprotokollen icke gjorde anmärkning mot regeringens motiverade beslut i fråga om Kalmar regementes förläggning, får väl i det beslutet rikets sannskyldiga nytta anses vara iakttagen, och, hur stort kalmarintresset än visade sig vara vid ärendets behandling förra gången i Första kammaren liksom sedermera i den Andra, får man väl dock icke anse, att Kalmars sannskyldiga nytta går utanpå rikets sannskyldiga nytta. Jag ber att få yrka bifall till utskottets hemställan.

Herr Cedercrantz: Jag inser, att formella betänkligheter förefinnas mot det yrkande jag nyss framställt och jag ber

därför att få återtaga samma yrkande, på samma gång jag vidhåller allt hvad jag i öfrigt anfört.

Herr Fahlbeck: Då föregående talare återtagit sitt yrkande, har jag ingen anledning att nu taga till ordet. I annat fall skulle jag hafva motsatt mig detta yrkande såsom varande alldeles oformligt.

Herr Ekströmer: Sedan herr Cedererantz återtagit sitt yrkande, ber äfven jag att få afstå från yrkande på bifall till Andra kammarens beslut.

Öfverläggningen ansågs härmed slutad, hvarefter kammaren biföll hvad utskottet i förevarande utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo statsutskottets den 3 och 4 innevarande månad bordlagda utlåtande nr 105, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 3 och 37 under sjunde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställningar.

Om ändring af förläggningsort för vissa regementen.
(Forts.)

Om anslag till kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet.

Punkten 1.

Mom. a.)

I den till Riksdagen den 15 januari 1910 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof hade Kungl. Maj:ts, i enlighet med de beslut, som innefattades i det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 14 i samma månad, i punkten 3 under sjunde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att, med uteslutande ur riksstaten af det å ordinarie stat under sjunde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag å 340,000 kronor till bestridande af kostnader för allmänna bevilningens uttaxering, till bestridande af kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet å ordinarie stat å samma hufvudtitel uppföra ett förslagsanslag af 400,000 kronor.

Utskottet hade i nu föredragna moment på anförda skäl hemställt, att Riksdagen, under förutsättning att Kungl. Maj:ts till innevarande års Riksdag afgifna förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt blefve af Riksdagen i hufvudsak bifallet, måtte med uteslutande ur riksstaten af det å ordinarie stat under sjunde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag å 340,000 kronor till bestridande af kostnader för allmänna bevilningens uttaxering, till bestridande af kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet å ordinarie stat å samma hufvudtitel uppföra ett förslagsanslag af 400,000 kronor.

Herr Jonsson, Olof: Då detta statsutskottsbetänkande affattades, innan det resultat, till hvilket bevilningsutskottet i

Om anslag till fråga om inkomst- och förmögenhetsskatten kommit, var känt, kostnader för och dess ordalydelse numera icke passar, sedan bevillningsutskottets betänkande i ämnet inkommit till kamrarna, skall jag skatt å in- anhölla, att det måtte göras en liten förändring af formuleringen. förmögenhet. Första delen af utskottets hemställan under punkten 1:o a) skulle komma att lyda: att Riksdagen, under förutsättning att, i anledning af bevillningsutskottets förslag, förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt blifver af Riksdagen antagen — — —.

(Forts.)

Efter härmed slutad öfverläggning biföll kammaren hvad utskottet i föreliggande moment hemställt med den ändring, att mellanmeningen »under förutsättning — — — bifallet» affattades sålunda: »under förutsättning att i anledning af bevillningsutskottets förslag förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt blifver af Riksdagen antagen.»

Mom. b.)

Utskottets hemställan bifölls.

Om bidrag till landsting och städer, som icke deltaga i landsting.

Punkten 2.

Mom. a.)

I punkten 37 af sjunde hufvudtiteln i årets statsverksproposition hade Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 1,250,000 kronor att fördelas mellan landsting och städer, som icke deltog i landsting, efter förhållandet mellan den bevillning af fast egendom samt af inkomst, som debiterats på grund af vederbörande pröfningsnämnds år 1911 verkställda eller fastställda taxeringar inom landstingsområde eller stad, hvarom nu nämnts, och den i samma ordning debiterade bevillningssumman för hela riket.

Utskottet hade i förevarande moment på angifna grunder hemställt, att Riksdagen måtte, under förutsättning att Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst blefve af Riksdagen bifallet, å extra stat å sjunde hufvudtiteln för år 1911 anvisa ett belopp af 1,250,000 kronor, att fördelas mellan landsting och städer, som icke deltog i landsting, efter förhållandet mellan den bevillning af fast egendom samt af inkomst, som debiterats på grund af vederbörande pröfningsnämnds år 1911 verkställda eller fastställda taxeringar inom landstingsområde eller stad, hvarom nu nämnts, och den i samma ordning debiterade bevillningssumman för hela riket.

Herr Jönsson: Jag hemställer på liknande skäl jag nyss anförde, att enahanda förändrade uttryck måtte intagas i denna hemställan och att den således måtte komma att lyda: att

Riksdagen må, under förutsättning att, i anledning af bevillningsutskottets förslag, förordning angående bevilning af fast egendom samt af inkomst blifver af Riksdagen antagen — — —.

Om bidrag till landsting och städer, som icke deltaga i landsting.

(Forts.)

Öfverläggningen förklarades härmed slutad, hvarefter kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring att mellanmeningen »under förutsättning — — — bifallet» affattades sålunda: »under förutsättning att i anledning af bevillningsutskottets förslag, förordning angående bevilning af fast egendom samt af inkomst blifver af Riksdagen antagen.»

Mom. b.)

Utskottets hemställan bifölls.

Vid ånyo skedd föredragning af lagutskottets den 3 och 4 innevarande månad bordlagda memorial nr 54, med föranledande af kamrarnas beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 50 i anledning af *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om föreningar, lag om ändrad lydelse af 22 kap. 14 § och 23 kap. 4 § strafflagen, lag om ändrad lydelse af 11 kap. 15 § rättegångsbalken, lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen om tioårig preskription och om årsstämming den 4 mars 1862 samt lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, *dels ock* i anledning af däraf väckta motioner, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Föredrogs ånyo Första kammarens tillfälliga utskotts den 3 och 4 i denna månad bordlagda utlåtande nr 33, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande vissa åtgärder af de administrativa myndigheterna under pågående arbetskonflikter m. m.

Ang. bestämmelser i ny landshöfdingeinstruktion om fridlysningsförfarande m. m.

Med föranledande af en inom Andra kammaren af herr *Carl Lindhagen* m. fl. i ämnet väckt, till dess femte tillfälliga utskott hänvisad motion nr 200, hade nämnda utskott i afgifvet utlåtande hemställt, att Andra kammaren ville för sin del besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes lämna Riksdagen tillfälle att, såvidt anginge bestämmelserna om fridlysningsförfarande och hvad därmed ägde samband, yttra sig öfver det förslag till ny landshöfdingeinstruktion, som i sammanhang med fögderiförvaltningens omorganisation kunde varda upprättadt.

Sedan Andra kammaren bifallit utskottets förenämnda hemställan samt ärendet öfverlämnats till Första kammaren, hade

Ang. bestämmelser i ny landshöfdinginstruktion om fridlysningsförfarande m. m.

(Forts.)

denna kammare hänvisat detsamma till förberedande behandling af sitt första tillfälliga utskott, och hade detta utskott i nu föredragna utlåtande i ärendet yttrat följande:

»Med hänsyn till den principiellt viktiga innebörden af föreliggande fråga har utskottet ej funnit sig kunna på den korta tid, som stått till dess förfogande, behörigen utreda och afgifva yttrande angående detta ärende, hvilket utskottet härmed får för kammaren anmäla.»

Grefve Lagerbjelke: Enligt 63 § i Riksdagsordningen torde kammaren icke kunna utan vidare lägga förevarande utskottsutlåtande till handlingarna utan böra fatta beslut i saken. I frågans outredda skick kan det icke gärna komma i fråga att bifalla hvad Andra kammaren beslutat; icke heller kan återremiss ifrågasättas. Det återstår då blott att afslå betänkandet; och jag får således för min del yrka, att Första kammaren ville besluta att icke biträda Andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Efter härmed slutad öfverläggning beslöt kammaren, på gjord proposition, att icke biträda Andra kammarens i ämnet fattade beslut.

Anmälades och bordlades bevillningsutskottets betänkande nr 39, angående tullbestämmelserna för kaffe och kaffesurrogat.

Herr talmannen tillkännagaf, att enligt mellan talmännen träffad öfverenskommelse omröstning jämlikt § 65 riksdagsordningen komme att anställas vid kamrarnas sammanträden under morgondagen öfver den i bevillningsutskottets memorial nr 35 för sådan omröstning föreslagna voteringsproposition, som blifvit af båda kamrarna godkänd.

Justerades sju protokollsutdrag för denna dag, hvarefter kammaren åtskildes kl. 12.40 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Tisdagen den 7 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades protokollet för den 31 nästlidne månad.

Anmälades och bordlades:

statsutskottets memorial nr 107, med förslag till gratifikationer åt två hos bevillningsutskottet anställda sekreterare; äfvensom bevillningsutskottets memorial och betänkande:

nr 36, i anledning af kamrarnas beslut beträffande 9 § i det vid utskottets betänkande nr 29 fogade förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt jämte motsvarande delar af de till förordningen hörande särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen,

nr 37, i anledning af återremisser å vissa delar af det vid bevillningsutskottets betänkande nr 31 fogade förslag till förordning om taxeringsmyndigheter och förfarande vid taxering,

nr 38, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 33, i anledning af väckt motion angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder för undanröjande af en till minskad äktenskapsfrekvens bidragande oegentlighet i skattelagstiftningen, och

nr 40, angående beräkning af bevillningarna för år 1911.

Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 174, angående de i 63 § regeringsformen föreskrifna kreditivsummor;

nr 175, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande af sanatorievård åt vissa statstjänare;

nr 176, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ålderstillägg åt notarien hos riksförsäkringsanstalten A. R. Ljunggren;

nr 177, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt biträdande postexpeditören Anna Maria Hammarstrand, född Flycht;

nr 178, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående årliga understöd åt förra poststationsföreståndaren Hedvig Sofia Clementeoff och poststationsföreståndaren Helena Aurora Clementeoff;

nr 179, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående

anläggning af statsbana från Lapträsk till Veittjärvi m. m. samt en i ämnet väckt motion; och

nr 180, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag af statsmedel till åstadkommande af en järnväg från Troll hättan till Nossebro.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning öfver följande af bevillningsutskottet i dess memorial nr 35 föreslagna och af båda kamrarna godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill, att 8 § i förevarande förordning skall erhålla följande lydelse:

8 §.

1 mom. Såsom inkomst enligt denna förordning skola, med undantag och efter afdrag, som här nedan i detta kapitel stadgas, taxeras skattskyldigs årsintäkter i penningar eller penningers värde af kapital och arbete.

Förmån af bostad äfvensom hvad skattskyldig för sin och sin familjs räkning direkt tillgodogjort sig från egen näring eller eljest af förnödenheter och varor, som han fört i handel eller tillverkat, skola följaktligen äfven räknas såsom inkomst.

Såsom inkomst taxeras icke:

hvad som förvärfvats genom giftorätt, arf eller testamente eller i hemföljd, morgongåfva eller fördel af oskiftadt bo eller genom gåfva eller ock erhållits i form af sådant periodiskt understöd, som lämnats såsom bidrag till undervisning eller uppfostran eller eljest utgifvits på grund af lagligen åliggande försörjningsplikt eller till understöd åt hemmavarande familjemedlemmar;

vinst å icke yrkesmässig afyttring af fast eller lös egendom, som tillfallit säljaren annorledes än genom köp eller byte eller ock af honom förvärfvats genom köp eller byte och varit i hans ägo, om det är fast egendom, tio år eller därutöfver och eljest fem år eller därutöfver;

ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete, så ock hvad som eljest på grund af sjuk- eller olycksfallsförsäkring tillfallit den försäkrade eller hans stärbhus;

kapital, som på grund af lif- eller kapitalförsäkring tillfallit den försäkrade eller hans stärbhus;

hvad som af staten anvisats till bestridande af de med erhållna tjänster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom: resekostnadsersättning,

å stat uppförd häst- och båtlega,

officerares lönetillägg för tjänstehästar samt furageersättning, anslag till skrifmaterialier, kontorshyra och andra expenser,

traktamente för förrättning å annat ställe än tjänstemans eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, arfvode eller traktamente för kommendering utom station, fältaflöning under krigstid, samt

arfvode eller traktamente för deltagande i Riksdag, statsrevision, kyrkomöte eller kommitté å annan ort än där arfvodes- eller traktamentstagaren varit bosatt.

2 mom. Skattskyldigheten för inkomst enligt denna förordning afser den inkomst, som åtnjuts under det nästföregående kalenderåret, eller, då räkenskapsår icke sammanfaller med kalenderår, det räkenskapsår, som gått till ända närmast före den 1 mars det år, taxeringen sker.

År skattskyldig gift, skall i hans taxering enligt denna förordning inbegripas jämväl hustruns inkomst; dock att i fall, där hustrun haft inkomst, som rättsligen varit från mannens förvaltning undantagen, hustrun skall taxeras därför, utom i fall, som i mom. 3 sägs.

3 mom. Inkomst, som understiger 100 kronor, må icke i något fall särskildt taxeras.

4 mom. För inkomst af kapital eller arbete, skall, med iakttagande af bestämmelserna i 12 § här nedan, bevillning erläggas med en tiondedels procent af inkomstbeloppet röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren beslutit, att 8 § i förevarande förordning skall erhålla följande lydelse:

8 §.

1 mom. Såsom inkomst enligt denna förordning skola, med undantag och efter afdrag, som här nedan i detta kapitel stadgas, taxeras skattskyldigs årsintäkter i penningar eller penningars värde af kapital och arbete.

Förmån af bostad äfvensom hvad skattskyldig för sin och sin familjs räkning direkt tillgodogjort sig från egen näring eller eljest af förnödenheter och varor, som han fört i handel eller tillverkat, skola följaktligen äfven räknas såsom inkomst.

Såsom inkomst taxeras icke:

hvad som förvärfvats genom giftorätt, arf eller testamente eller i hemföljd, morgongåfva eller fördel af oskiftadt bo eller

genom gåfva eller ock erhållits i form af sådant periodiskt understöd, som lämnats såsom bidrag till undervisning eller uppfostran eller eljest utgifvits på grund af lagligen åliggande försörjningsplikt eller till understöd åt hemmavarande familjemedlemmar;

vinst å icke yrkesmässig afyttring af fast eller lös egendom, som tillfallit säljaren annorledes än genom köp eller byte eller ock af honom förvärfvats genom köp eller byte och varit i hans ägo, om det är fast egendom, tio år eller därutöfver och eljest fem år eller därutöfver;

ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete, så ock hvad som eljest på grund af sjuk- eller olycksfallsförsäkring tillfallit den försäkrade eller hans stärbhus;

kapital, som på grund af lif- eller kapitalförsäkring tillfallit den försäkrade eller hans stärbhus;

hvad som af staten anvisats till bestridande af de med erhållna tjänster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom: resekostnadsersättning,

å stat uppförd häst- och båtlega,

officerares lönetillägg för tjänstehästar samt furageersättning, anslag till skrifmaterialier, kontorshyra och andra expenser, traktamente för förrättning å annat ställe än tjänstemans

eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, arfvode eller traktamente för kommendering utom station, fältaflöning under krigstid,

samt arfvode eller traktamente för deltagande i Riksdag, statsrevision, kyrkomöte eller kommitté å annan ort än där arfvodes- eller traktamentstagaren varit bosatt.

2 mom. Skattskyldigheten för inkomst enligt denna förordning afser den inkomst, som åtnjutits under det nästföregående kalenderåret eller, då räkenskapsår icke sammanfaller med kalenderår, det räkenskapsår, som gått till ända närmast före den 1 mars det år, taxeringen sker.

Är skattskyldig gift, skall i hans taxering enligt denna förordning inbegripas jämväl hustruns inkomst; dock att i fall, där hustrun haft inkomst, som rättsligen varit från mannens förvaltning undantagen, hustrun skall taxeras därför.

3 mom. För inkomst af kapital eller arbete skall, med iakttagande af bestämmelserna i 12 § härnedan, bevilling erläggas med en tiondedels procent af inkomstbeloppet.»

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 65;

Nej — 21.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerat och afsändt till Andra Kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 571, som upplästes och hvaraf inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 26 ja och 83 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 91 ja och 104 nej, hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionen.

Vid ånyo skedd föredragning af konstitutionsutskottets den 5 och 6 innevarande juni bordlagda utlåtande nr 17, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskild grund för beräkning af rösträtt och utgörande af utskyld eller annan afgift i förhållande till allmänna bevillningen, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Vid föredragning af bevillningsutskottets under gårdagen bordlagda betänkande nr 39, angående tullbestämmelserna för kaffe och kaffesurogat, biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 181, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om föreningar, lag om ändrad lydelse af 22 kap. 14 § och 23 kap. 4 § strafflagen, lag om ändrad lydelse af 11 kap. 15 § rättegångsbalken, lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen om tio-årig preskription och om årsstämming den 4 mars 1862, samt lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906; samt

nr 189, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om aktiebolag och till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895 dels ock i anledning däraf väckta motioner.

Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 185, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af 7, 23 och 38 §§ i förordningen angående stämpelafgiften den 18 september 1908; och

nr 186, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af 4 § 10 mom. i förordningen den 23

oktober 1908 angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Justerades fem protokollsutdrag för denna dag, hvarefter kammaren åtskildes kl. 11,28 f. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Onsdagen den 8 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 1 e. m.

Justerades protokollet för den 1 i denna månad.

Anmälades och bordlades statsutskottets memorial nr 108 angående statsregleringen för år 1911.

Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskild grund för beräkning af rösträtt och utgörande af utskyld eller annan afgift i förhållande till allmänna bevillningen.

Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse nr 193, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande af farled mellan Storvindeln och Nedre Gautsträsk.

Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 190, angående tullsatserna för kaffe och kaffesurrogat;

nr 191, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor, dels ock i ämnet väckta motioner; samt

nr 192, angående vissa delar af tullbevillningen.

Upplästes och godkändes bankoutsrottets förslag till Riksdagens skrivelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag dels till Riksdagens skrivelse, nr 187, till Konungen, rörande publikation af regeringsrättens förslag; dels ock till paragrafer i Riksdagsbeslutet:

- nr 41, rörande förslag till lag angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.;
- nr 42, angående bankovinsten;
- nr 43, angående förslag till lag om reglering af prästerskaps aflöning m. m.;
- nr 44, rörande förslag till lag angående tillsättning af prästerliga tjänster;
- nr 45, angående förslag till ecklesiastik boställsordning;
- nr 46, angående förslag till lag om ändrad lydelse af 1, 3, 8, 10, 17, 22, 44 och 65 §§ grufvestadgan m. m.;
- nr 47, angående förslag till lag om kollektivafstal mellan arbetsgifvare och arbetare m. m.;
- nr 48, angående anslag till bestridande af kostnaderna för arbetsdomstolen under år 1911;
- nr 49, angående åtskilliga på grund af § 89 regeringsformen väckta frågor;
- nr 50, angående utbetalning af anslag till riksdags- och revisionskostnader; samt
- nr 51, angående förslag till lag om ändring i 19 och 20 kap. strafflagen.

Vid föredragning af statsutskottets nästlidne dag bordlagda memorial nr 107, med förslag till gratifikation åt två hos bevillningsutskottet anställda sekreterare, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Vid föredragning af bevillningsutskottets under gårdagen bordlagda memorial nr 36, i anledning af kamrarnas beslut beträffande 9 § i det vid utskottets betänkande nr 29 fogade förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt jämte motsvarande delar af de till förordningen hörande särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till afgörande bevillningsutskottets sislidne dag bordlagda memorial nr 37, i anledning af återremisser å vissa delar af det vid bevillningsutskottets betänkande nr 31 fogade förslag till förordning om taxeringsmyndigheter och förfarande vid taxering.

Punkterna 1 och 2.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 3.

Kammaren, som tog betänkandet nr 31 i nu ifrågavarande del i förnyadt öfvervägande, godkände utskottets förslag till lydelse af 33 § i förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Punkterna 4 och 5.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets under gårdagen bordlagda memorial nr 38, i anledning af kammarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 33, i anledning af väckt motion angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder för undanröjande af en till minskad äktenskapsfrekvens bidragande oegentlighet i skattelagstiftningen.

Vid föredragning af bevillningsutskottets sislidne dag bordlagda betänkande nr 40, angående beräkning af bevillingarna för år 1911, biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Upplästes och godkändes sammansatta banko- och jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 188, till Konungen i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till riksbanken af den s. k. landshöfdingens trädgård i Kristianstad.

Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 9, angående reglering af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet; och

nr 170, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för förvaltningen af vissa kronan tillhöriga vattenfall samt en i ämnet väckt motion.

Justerades nio protokollsutdrag för denna dag.

Kammaren åtskildes kl. 1,30 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Torsdagen den 9 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 1 e. m.

Justerades protokollet för den 2 i denna månad.

Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 2, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet; och

nr 6, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 197, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 198, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, dels ock i ämnet väckta motioner; samt

nr 199, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, dels ock i ämnet väckta motioner.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till paragrafer i Riksdagsbeslutet:

nr 52, angående lag om ändrad lydelse af 18 kap. 13 § strafflagen;

nr 53, angående förslag till lag om sjukkassor;

nr 54, angående anvisande af medel till sjukkasseväsendets befrämjande;

nr 55, angående anordnande af en tillsynsmyndighet öfver sjukkasseväsendet i riket;

nr 56, rörande lag angående ändrad lydelse af 8 § i lagen om enskilda vägar på landet den 5 juli 1907;

nr 57, angående kreditivsummorna;

nr 58, angående förslag till lag om föreningar m. m.;

nr 59, angående tullsatserna för kaffe och kaffesurrogat;

nr 60, angående lag om aktiebolag och lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895;

nr 61, angående vissa delar af tullbevillningen; samt

nr 62, angående personlig professur för docenten vid universitetet i Uppsala C. J. J. E. Wiman.

Vid föredragning af statsutskottets nästlidne dag bordlagda memorial nr 108, angående statsregleringen för år 1911, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt och lade utskottets yttranden i punkterna 6 och 7 till handlingarna.

Anmälades och bordlades:

statsutskottets memorial nr 109, angående den nya riksstaten; äfvensom

bankoutskottets memorial:

nr 26, med förslag till återstående stadganden i det nya reglementet för riksgäldskontoret, och

nr 27, angående öfverlämnande till Kungl. Maj:t af det nya reglementet för riksgäldskontoret.

Justerades fyra protokollsutdrag för denna dag, hvarefter kammaren åtskildes kl. 1,19 e. m.

In fidem

A. v. *Krusenstjerna*.

Fredagen den 10 juni.

Kammaren sammanträdde kl 1 e. m.

Justerades protokollet för den 3 i denna månad.

Vid föredragning af statsutskottets nästlidne dag bordlagda memorial nr 109, angående den nya riksstaten, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Vid föredragning af bankoutskottets under gårdagen bordlagda memorial:

nr 26, med förslag till återstående stadganden i det nya reglementet för riksgäldskontoret, och

nr 27, angående öfverlämnande till Kungl. Maj:t af det nya reglementet för riksgäldskontoret,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa memorial hemställt.

Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 7, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

nr 195, angående beräkningen af statsverkets inkomster;

nr 196, angående statsregleringen och sättet för anvisande af vissa anslagsbelopp; samt

nr 200, med öfverlämnande af ny riksstat.

Upplästes och godkändes bankoutskottets förslag till Riksdagens skriftelse, nr 201, till Konungen, angående upprättadt nytt reglemente för riksgäldskontoret.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till paragrafer i Riksdagsbeslutet:

nr 63, angående ändrad lydelse af 7, 23 och 38 §§ i förordningen angående stämpelafgiften den 18 september 1908;

nr 64, angående ändrad lydelse af 4 § 10 mom. i förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter;

nr 65, angående en lånefond för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri;

nr 66, angående grunder för förvaltningen af vissa kronan tillhöriga vattenfall;

nr 67, angående förslag om upplåtelse till riksbanken af den så kallade landshöfdingens trädgård i Kristianstad;

nr 68, angående förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 69, angående förordning angående särskild grund för beräkning af rösträtt och utgörande af utskyld eller annan afgift i förhållande till allmänna bevillningen;

nr 70, i afseende å statsregleringen och rörande de med statsverket gemenskap ägande ämnen;

nr 71, angående beredande af lånemedel för fortsatt utveckling af statens telefonväsende;

nr 72, angående öfverlämnande af medel till den så kallade norrländska nyodlingsfonden;

nr 73, angående anslag till låneunderstöd åt enskilda järnvägar;

nr 74, angående anslag till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar;

nr 75, angående anslag till fortsättning af stambanan från Järna öfver Vagnhärad och Nyköping till Norrköping;

nr 76, angående anslag till fortsättning af statsbanan från Badstuträsk till Kallholmsfjärden;

nr 77, angående anslag till fortsättning af statsbanan från Östersund till Ströms vattudal m. m.;

nr 78, angående anslag till fullbordande af statsbanan från Göteborg till Skee;

nr 79, angående anslag till afslutande af arbetet med utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Tomteboda och Järfva järnvägsstationer;

nr 80, angående anvisande af medel till utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna stationer m. m.;

nr 81, angående anvisande af medel till anläggningen af en statsbana mellan Lapträsk och Veittjärvi m. m.,

nr 82 angående anvisande af medel till fullbordande af anläggningen af en reparationsverkstad vid Notviken;

nr 83, angående anvisande af medel för anläggning af en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg;

nr 84, angående anvisande af medel för anläggning af ledningar, afsedda att distribuera elektrisk energi från statens kraftstationer vid Trollhättan;

nr 85, angående anslag till uppförande af en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Lule älf m. m.;

nr 86, angående dispositionen af besparingarna å hufvudtitlarna;

nr 87, angående förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt;

nr 88, angående förordning om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering;

nr 89, rörande förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst; samt

nr 90, angående statsregleringen.

Justerades fem protokollsutdrag för denna dag.

Tillkännagafs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla Riksdagens samtliga ledamöter att lördagen den 11 innevarande månad, efter förrättad gudstjänst begifva sig till rikssalen för att enligt § 36 i riksdagsordningen af Kungl. Maj:t i nåder hemförlöfvas.

Kammaren åtskildes kl. 1.23 e. m.

In fidem

A. v. *Krusenstjerna*.

Lördagen den 11 juni.

Kammaren sammanträdde kl 10.30 f. m.

Justerades protokollet för den 4 i denna månad.

Herr talmannen och kammarens ledamöter afgingo kl. 10.50 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls af komminister G. Ring.

Till åttlydnad af Kungl. Maj:ts nådiga kallelse begaf sig kammaren efter gudstjänstens slut till rikssalen, där jämväl Andra kammaren infann sig. Sedan herr statsrådet och chefen för civildepartementet grefve Hamilton uppläst Kungl. Maj:ts nådiga förordnande för hans excellens herr statsministern Lindman att å Kungl. Maj:ts vägnar afsluta Riksdagen samt talmännen, hvar för sig, framfört kamrarnas undersåtliga välönskningar och riksdagsbeslutet blifvit af herr statsrådet och chefen för civildepartementet uppläst, förklarade å Kungl. Maj:ts vägnar hans excellens herr statsministern 1910 års lagtima riksmöte vara afslutadt.

Efter det kammarens ledamöter återkommit till samlingsrummet och där intagit sina platser, framträdde herr Lundeberg till talmansbordet och yttrade:

Mina herrar! Årets riksmöte har efter ett ovanligt långt sammanträde nu nått sitt slut. Betydelsefulla, i vårt kulturella och ekonomiska lif djupt ingripande frågor hafva varit underställda Riksdagens pröfning och afgörande och af dess ledamöter påkallat ihärdigt, allvarligt arbete. Vår uppriktiga önskan är att de vunna resultatena må lända till fäderneslandets väl och lyckosamma utveckling.

Hjärtligen tillönskar jag Eder, mina herrar, att Ni i Edra hem, i Eder verksamhet må mötas af glädje och välgång, och så till sist min varma vördnadsfulla tack för all den välvilja, allt det förtroende, som nu likasom tillförne från Eder mött mig.

Jag utbeder mig att få vara i Eder vänliga hågkomst innesluten.

Detta tal besvarades af herr *Wieselgren* i följande ordalag:

Riksdagen är visserligen upplöst, men kammaren har ännu några minuter på sig, och dessa minuter använda vi på det sätt, som här är vanligt, d. v. s. att till talmannen frambära vår tacksamhet och uttrycken af vår tillgifvenhet för honom.

Där herr talmannen dag efter dag suttit på sin stol och sett ut öfver sin kammare, har han, vid att märka, hur böljgången där slagit mer eller mindre högt, kanske i sitt stilla sinne reflekterat öfver, huru läran och lifvet icke alltid se ut att stämma öfverens. Ty när vi sutto som barn och undervisades om hvad som hörde till den enskildes likasom till hela samhällets lycka, villkoren för dess väl, fingo vi ju höra, att det var friden och endräkten, som sattes såsom det viktigaste villkoret därför. Men den parlamentariska principen vet icke så mycket af en sådan där frid och endräkt. Den är tvärtom byggd på strid. Men jag gissar, att herr talmannen då också erinrat sig det gamla klassiska ordet: »*pax paritur bello*», friden födes af strid. Och hvilka än våra strider hafva varit, har det dock alltid funnits mäktiga känslor i allas våra hjärtan, som innerst hafva upprätthållit endräkten. Kärleken till fosterlandet, kärleken till Konung och konungahus, och ännu något: den varma känsla, som vi alla lärt oss att hysa för vår talman.

I denna stund, afskedsstunden, har därför ingenting annat här att få sitt uttryck än endräktens känsla, den enstämmiga känsla, som utmynnär i allas vårt *tack* till talmannen, och i en vår innerliga tillönskan af Guds välsignelse öfver honom och hans hus.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 12 på dagen.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.